JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS ANTONIO SAGGIO

23 päivänä syyskuuta 1999 *

1. Komissio on nostanut EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan (josta on tullut EY 226 artikla) nojalla kanteen, jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut perustamissopimuksen ja siirtymäjärjestelyistä Saksan demokraattisen tasavallan [jäljempänä DDR] kanssa käytävän maatalous- ja kalastusalan kaupan osalta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2060/90 soveltamisesta 31 päivänä heinäkuuta 1990 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2252/90 [1] mukaisia velvoitteitaan.

Erityisesti komissio arvostelee Saksan liittotasavaltaa siitä, että se on poistanut tullimuodollisuudet DDR:n rajalla ennenaikaisesti eikä ole kantanut tuontimaksuja DDR:stä tuodusta voierästä.

kaupasta määrättiin 18.5.1990 allekirjoitetussa Staatsvertragissa (raha-, talous- ja sosiaalipoliittista liittoa koskeva valtiosopimus), joka tuli voimaan ennen kahden Saksan poliittista yhdistymistä 3.10.1990. Kyseisen valtiosopimuksen mukaan DDR sitoutui ottamaan käyttöön markkinatalouden perussäännöt. Saksan liittotasavallan kanssa käytävää kauppaa DDR:ssä valmistetuista tavaroista pidettiin alueellisena kauppana. Yhteisön kanssa käytävän kaupan osalta DDR varmisti yhteisön tavaroiden vapaan pääsyn markkinoilleen 1.7.1990 alkaen edellyttäen, että se on vastavuoroista. Tullimuodollisuudet kolmansien maiden osalta olivat samat kuin Saksan liittotasavallassa. Lisäksi DDR sitoutui soveltamaan asteittain yhteisön tullijärjestelmää ja hyväksymään yhteisen tullitariffin. Maatalousalalla se sitoutui lisäksi ottamaan käyttöön yhteisen maatalouspolitiikan mukaisen hintatukijärjestelmän ja ulkoisen suojelun.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2. Asian tosiseikkojen tapahtuma-aikaan DDR:n ja Saksan liittotasavallan välisestä

3. Yhteisön järjestelmästä on todettava ennen kaikkea, että maito- ja maitotuotealan yhteisestä markkinajärjestelystä 27 päivänä kesäkuuta 1968 annetun neu-

* Alkuperäinen kieli: italia.

1 — EYVL L 203, s. 61.

voston asetuksen (ETY) N:o 804/68 [2] 1 artiklan c alakohdan ja 14 artiklan 2 kohdan mukaan voin tuonnista yhteisöön kannetaan maksu. Kyseisen tuontimaksun kantamista on kuitenkin DDR:n tuonnin osalta suspendoitu tietyin edellytyksin, jotka selostetaan jäljempänä. Tältä osin merkitystä on tietyillä neuvoston ja komission heinäkuussa 1990 antamilla asetuksilla, joilla pyrittiin sääntelemään siirtymäkautta ennen Saksan liittotasavallan ja DDR:n yhdistymistä ja siten ennen yhteisön oikeuden täyttä soveltamista niissä osavaltioissa, jotka kuuluivat aikaisemmin DDR:n alueeseen.

4. Kyseessä on ensinnäkin siirtymätoimenpiteistä Saksan demokraattisen tasavallan kanssa käytävän kaupan osalta 28 päivänä kesäkuuta 1990 annettu neuvoston asetus (ETY) N:o 1794/90. [3] Sen ensimmäinen ja kolmas perustelukappale kuuluvat seuraavasti:

"Saksan liittotasavalta ja Saksan demokraattinen tasavalta ovat tehneet sopimuksen (Staatsvertrag), jonka mukaan ne perustavat välittömästi rahaliiton ja jonka mukaan Saksan demokraattinen tasavalta integroituu asteittain Saksan liittotasavallan taloudelliseen järjestelmään ja yhteiskuntajärjestelmään kahden Saksan muodollista yhdistymistä silmällä pitäen."

"Yhdistymistä edeltävänä aikana Saksan demokraattisen tasavallan sekä Saksan liittotasavallan ja muiden yhteisön jäsenvaltioiden välistä kauppaa koskevaa lainsäädäntöä on muutettava siten, että yhteisön tuotteilla on vapaa pääsy Saksan demokraattiseen tasavaltaan ja Saksan demokraattisen tasavallan tuotteilla vastaavasti vapaa pääsy yhteisöön."

5. Kyseisen asetuksen 1 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään, että "jos yhteisö toteaa 4 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti, että 2 artiklassa asetetut edellytykset täyttyvät, tullien kantamista —— suspendoidaan —— yhteisön ja Saksan demokraattisen tasavallan välisessä kaupassa".

Kyseisen artiklan kolmannen kohdan ensimmäisessä virkkeessä täsmennetään kuitenkin, että "tätä asetusta ei sovelleta perustamissopimuksen liitteessä II tarkoitettuihin maataloustuotteisiin". Kyseisessä liitteessä olevan luettelon 4 luvussa on mainittu maito ja maitotuotteet ja siten myös esillä olevassa asiassa kyseessä oleva tuontituote.

2 — EYVL L 148, s. 13.
3 — EYVL L 166, s. 1.

Asetuksen N:o 1794/90 2 artiklassa annettiin komissiolle toimivalta toteuttaa täytäntöönpanotoimenpiteet siltä osin kuin DDR "ottaa käyttöön kolmansien maiden kanssa käymässään kaupassa yhteisen tullitariffin — — tai erityisesti 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toimenpiteet, joilla taataan se, ettei kolmansia maita koskevia perustamissopimuksen määräyksiä kierretä", ja toisaalta "toteuttaa tai ryhtyy toteuttamaan toimenpiteitä, joilla taataan yhteisön tavaroiden vapaa pääsy markkinoille".

6. Edellä mainittujen sääntöjen perusteella komissio antoi asetuksen N:o 1794/90 soveltamisesta 29 päivänä kesäkuuta 1990 annetun asetuksen (ETY) N:o 1795/90.[4] Koska muiden kuin maataloustuotteiden osalta "asetuksen [N:o 1794/90] 2 artiklassa asetetut edellytykset täyttyvät" (kolmas perustelukappale), asetuksen N:o 1795/90 2 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Yhteisön passitusmenettelyä sovelletaan yhteisön ja Saksan demokraattisen tasavallan väliseen tavaraliikenteeseen.

2. Tätä järjestelmää sovellettaessa, jollei 3 artiklasta muuta johdu, Saksan demokraattisen tasavallan katsotaan olevan osa yhteisöä.

3. Tässä artiklassa Saksan liittotasavallan ja Saksan demokraattisen tasavallan välisen tavaraliikenteen katsotaan tapahtuvan yhden ainoan jäsenvaltion alueella."

7. Siirtymäjärjestelyn soveltamista laajennettiin maatalouteen ja kalastukseen siirtymäjärjestelyistä Saksan demokraattisen tasavallan kanssa käytävän maatalous- ja kalastusalan kaupan osalta 16 päivänä heinäkuuta 1990 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2060/90.[5] Koska "Staatsvertragin 15 artiklan mukaisesti Saksan demokraattisessa tasavallassa suspendoidaan vastavuoroisuuden edellytyksellä tuontimaksujen kantaminen sekä vientituen myöntäminen yhteisön välisessä maataloustuotteiden kaupassa"[6] ja koska "Saksan demokraattisessa tasavallassa käyttöön otettu tai käyttöön otettava järjestelmä huomioon ottaen yhteisö säätää erikseen maataloustuotteista, jotka myydään sellaisenaan tai jalostettuina",[7] asetuksen 2 artiklassa säädetään, että "jos komissio toteaa — —, että 3 artiklassa asetetut edellytykset täyttyvät, tullien kantamista ja muiden maksujen soveltamista

4 — EYVL L 166, s. 3.

5 — EYVL L 188, s. 1.

6 — Kolmas perustelukappale.

7 — Neljäs perustelukappale.

— — suspendoidaan — — yhteisön ja Saksan demokraattisen tasavallan välisessä kaupassa". Asetuksen 3 artiklassa edellytetään, että DDR ottaa käyttöön yhteisen maatalouspolitiikan ja kalastuspolitiikan järjestelyjä vastaavat järjestelyt ja toteuttaa toimenpiteitä, joilla taataan yhteisön tavaroiden vapaa pääsy sen markkinoille.

8. Komissio antoi tämän säännöksen perusteella asetuksen N:o 2252/90. Koska "Saksan demokraattisessa tasavallassa taataan yhteisen maatalouspolitiikan järjestelyjä vastaavien järjestelyjen soveltaminen" ja koska "Saksan demokraattinen tasavalta antaa yhteisön tavaroiden päästä vapaasti alueelleen vastavuoroisuuden perusteella",[8] komissio toteaa asetuksen 1 artiklan 1 kohdassa, että "asetuksen N:o 2060/90 3 artiklassa asetetut edellytykset täyttyvät kyseisen asetuksen 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden osalta", ja näihin tuotteisiin kuuluvat juuri tässä tapauksessa kyseessä olevat tuotteet. Edelleen saman asetuksen mukaan väärinkäytösten ja tahallisen "lain kiertämisen" estämiseksi tavaraliikenteessä tuontimaksujen kantamista suspendoitiin DDR:n ja yhteisön välisessä maatalous- ja kalastusalan kaupassa ainoastaan tietyin edellytyksin. Asetuksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan tämä suspensio saattoi koskea vain tuotteita, jotka

"— on joko tuotettu kokonaan Saksan demokraattisessa tasavallassa

— tai tuotu Saksan demokraattiseen tasavaltaan ja saatettu siellä vapaaseen vaihdantaan, jolloin niistä on peritty yhteisön hintatasoa vastaava tuontimaksu

— tai — — tuotu yhteisöstä ja saatettu vapaaseen vaihdantaan Saksan demokraattisessa tasavallassa ilman, että niistä olisi maksettu yhteisön vientitukea".

9. Kyseisen asetuksen 2 artiklassa säädetään lisäksi, että asetuksen N:o 1795/90 2—5 artiklan säännöksiä sovelletaan asetuksen N:o 2060/90 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden ja tavaroiden eli myös tässä tapauksessa kyseessä olevien tuotteiden liikenteeseen yhteisön ja DDR:n välillä.

10. Voimassa olevasta tullilainsäädännöstä ja erityisesti tullivelan syntymistä koskevista säännöksistä on mainittava tullivelasta 13 päivänä heinäkuuta 1987 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2144/87[9] 1 artiklan 2 kohdan a alakohta, jossa tullivelan määritelmäksi annetaan "henkilön velvollisuus maksaa tuontitullit — — tai vientitullit — — joita sovelletaan voimassa olevien säännösten mukaan kyseisten tul-

8 — Toinen perustelukappale.

9 — EYVL L 201, s. 15.

lien alaisiin tavaroihin". Asetuksen 2 artiklassa säädetään, että tuontitullivelka syntyy tuotaessa tuontitullin alainen tavara yhteisön tullialueelle lainvastaisesti. Lainvastaisella tuonnilla tarkoitetaan kaikkea sellaista tuontia yhteisön alueelle, joka tapahtuu yhteisön tullialueelle tuotuihin tavaroihin sovellettavista säännöksistä 21 päivänä joulukuuta 1988 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 4151/88 [10] 2 ja 3 artiklan vastaisesti.

Viimeksi mainitun asetuksen 2 artiklassa säädetään, että "yhteisön tullialueelle tuodut tavarat ovat tästä tuonnista lähtien tullivalvonnan alaisia". Asetuksen 1 artiklan 2 kohdan mukaan tullivalvonnalla tarkoitetaan "tulliviranomaisen yleisluonteista toimintaa tullilainsäädännön ja tarvittaessa muiden yhteisön tullialueelle tuotuihin tavaroihin sovellettavien säännösten noudattamisen varmistamiseksi". Asetuksen 3 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "maahantuojan on viipymättä toimitettava yhteisön tullialueelle tuodut tuotteet — — tullitoimipaikkaan". Kyseisen artiklan 2 kohdan mukaan "jokainen, joka huolehtii tavaroiden kuljetuksesta sen jälkeen, kun ne on tuotu yhteisön tullialueelle — — on vastuussa 1 kohdassa tarkoitetun velvollisuuden täyttämisestä".

11. Tämän jälkeen on palautettava mieleen yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 88/376/ETY, Euratom soveltamisesta 29 päivänä toukokuuta 1989 annettu neuvoston asetus (ETY, Euratom) N:o 1552/89. [11] Tämän asetuksen 1 artiklassa säädetään, että yhteisöjen omat varat — mukaan lukien maatalousmaksut — "asetetaan komission käyttöön ja ne tarkastetaan siten kuin tässä asetuksessa säädetään". Seuraavassa artiklassa täsmennetään näin: "Tätä asetusta sovellettaessa katsotaan, että — — omiin varoihin kuuluva maksu on todettu, kun jäsenvaltion toimivaltainen yksikkö on toimittanut maksuvelvolliselle tiedon hänen maksettavakseen kuuluvasta määrästä. Tiedonanto tehdään, kun velallinen tunnetaan ja kun toimivaltaiset hallintoviranomaiset voivat kaikkia asiaa koskevia yhteisön säännöksiä ja määräyksiä noudattaen laskea maksun määrän." Asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa lisätään, että "kunkin jäsenvaltion on hyvitettävä omat varat — — tilille, joka on avattu tätä tarkoitusta varten komission nimissä kyseisen jäsenvaltion valtiovarainhallinnossa tai sen nimeämässä laitoksessa". Asetuksen 17 artiklan 1 kohdassa säädetään vielä, että "jäsenvaltioiden on toteutettava kaikki tarpeelliset toimenpiteet sen varmistamiseksi, että 2 artiklan mukaisesti todettuja maksuja vastaavat määrät asetetaan komission käytettäviksi tämän asetuksen mukaisesti". Kyseisen artiklan 2 kohdan ensimmäisessä virkkeessä täsmennetään,

10 — EYVL L 367, s. 1.

11 — EYVL L 155, s. 1.

että "jäsenvaltiot saavat vapautuksen todettuja maksuja vastaavien määrien asettamisesta komission käyttöön ainoastaan, jollei perintää ole voitu toteuttaa ylivoimaisen esteen vuoksi".

Tosiseikat ja oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

12. Alankomaista vientituella viedyt voierät tuotiin 15.—24.8.1990 DDR:ään vietäviksi välittömästi Saksan liittotasavaltaan. Saksan viranomaiset eivät kantaneet kyseisistä tuotteista tuontimaksua, kun ne tuotiin Saksan liittotasavaltaan.

13. Komissio ilmoitti 22.6.1994 päivätyllä kirjeellään Saksan viranomaisille, että koska asetuksen N:o 2252/90 1 artiklan 2 kohdan edellytykset eivät täyttyneet, edellä mainittujen tuotteiden tuonnista DDR:stä olisi pitänyt kantaa maataloustuotteiden tuontiin yhteisön alueelle sovellettavien säännösten mukainen tuontimaksu. Komissio kehotti tästä syystä Saksan hallitusta antamaan sen käyttöön 15.9.1994 mennessä kantamatta jääneitä tuontimaksuja vastaavan 12 684 000 DEM:n suuruisen summan. Liittotasavallan hallitus vastasi, ettei sillä ollut velvollisuutta maksaa kyseistä summaa, koska sen mukaan mitään tullivelkaa ei ollut syntynyt, kun tavarat tuotiin sen alueelle. Lisäksi se väitti, että Alankomaiden viranomaisten, jotka olivat virheellisesti myöntäneet tukea kyseisten voierien vientiin, olisi katsottava olevan vastuussa yhteisölle aiheutuneesta taloudellisesta vahingosta.

14. Komissio katsoi, että Saksan hallituksen perustelut eivät olleet riittäviä, ja aloitti sen vuoksi 13.9.1995 tiedoksi antamallaan virallisella huomautuksella jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn. Koska Saksan hallitus pysyi 12.1.1996 päivätyssä kirjeessään kannassaan, komissio antoi 30.10.1996 perustellun lausunnon, jossa se totesi vielä, että Saksa ei ollut noudattanut velvollisuuttaan kantaa tuontimaksuja kolmannesta maasta tuoduista maataloustuotteista. Koska Saksan liittotasavalta ei noudattanut perusteltua lausuntoa asetetussa määräajassa, komissio nosti 2.10.1997 nyt esillä olevan kanteen.

Pääasia

Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

15. Komissio väittää, että kyseisistä voieristä olisi pitänyt kantaa asiaa koskevien yhteisön säännösten mukaiset tuontimaksut. Komissio arvostelee Saksan liittotasavaltaa tarkemmin sanoen siitä, että se ei ole kantanut tuontimaksua kyseisten

tavaroiden ylittäessä rajaa, ja siitä, että Saksan sisäiset rajatarkastukset on poistettu ennenaikaisesti ajankohtana, jona voimassa olevassa lainsäädännössä edellytettiin vielä DDR:stä tuotavien tuotteiden tullivalvontaa.

16. Komissio katsoo ensimmäisessä kanneperusteessaan, että asetuksen N:o 804/68 14 artiklan 2 kohdan mukaisesti voi kuuluu tuotteisiin, joiden tuonnista kannetaan maksu. Kantajan mukaan silloin, kun alankomaalainen voi ylitti Saksan liittotasavallan rajan, asetuksen N:o 2252/90 1 artiklan 2 kohdassa mainitut edellytykset tuontimaksun kantamisen suspendoimiselle eivät täyttyneet. Vaikka edellä mainitussa artiklassa todellisuudessa sallittiinkin suspensio edellyttäen, että tuotteiden näytettiin olevan "tuotu yhteisöstä ja saatettu vapaaseen vaihdantaan Saksan demokraattisessa tasavallassa ilman, että niistä olisi maksettu yhteisön vientitukea", nyt esillä olevassa asiassa voieristä oli maksettu Alankomaissa vientitukea silloin, kun ne vietiin DDR:ään. Komissio katsoo, että vastaajan olisi tämän vuoksi pitänyt kantaa tuontimaksu, jonka määrä olisi pitänyt antaa komission käyttöön asetuksen N:o 1552/89 mukaisesti.

17. Komission mukaan asetuksen N:o 2144/87 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen tullivelka syntyi, kun kahden Saksan raja ylitettiin. Koska maksuvelvollinen, joka huolehti tavaroiden tuonnista yhteisön alueelle, ei ollut maksanut maatalousmaksuja, tavarat oli tuotu lainvastaisesti yhteisön alueelle. Asetuksen N:o 1552/89 2 artiklan 1 kohdan perusteella tämän tullivelan perimättä jättäminen oli aiheuttanut yhteisölle varallisuusvahinkoa.

18. Komissio huomauttaa tämän jälkeen, että tässä yhteydessä ei voida pitää mitenkään merkityksellisenä sitä, että vientitukea oli myönnetty virheellisesti vietäessä tuotteet Alankomaista. Kantaja katsoo, että vaikka tämän väitteen myönnettäisiinkin pitävän paikkansa ja vaikka summat voitaisiin periä Alankomaissa nostettujen kanteiden seurauksena, nämä seikat eivät kuitenkaan poistaisi Saksan viranomaisten vastuuta, koska maataloustuotteiden vientiä ja tuontia koskevat säännökset perustuvat kahteen itsenäiseen yhteisön järjestelmään, jotka on siis erotettava selvästi toisistaan. Mikään ei näin ollen estäisi samanaikaisesti nostamasta kannetta kahdesta yhteisön oikeuden rikkomisesta eli vientituen virheellisestä myöntämisestä ja tuontimaksujen kantamatta jättämisestä.

19. Lisäksi komissio katsoo, että maatalousmaksut ja vientituki voivat olla määrältään erisuuruiset, ja näin on sen mukaan

tässä tapauksessa. Vaikka asetuksen N:o 2252/90 1 artiklan 2 kohdan kolmannen luetelmakohdan mukaan tuontimaksujen kantamisen suspendoimisen ja ennen vientiä myönnettävän tuen välillä onkin yhteys, tämä selittyy komission mukaan yksinomaan niillä erityislaatuisilla suhteilla, jotka johtuvat DDR:n ja yhteisön välille 1.8.1990 perustetusta tosiasiallisesta maatalousliitosta. Näille suhteille oli ominaista, että entisessä DDR:ssä otettiin käyttöön yhteisen maatalouspolitiikan järjestelyjä vastaavat järjestelyt, joilla pyrittiin takaamaan yhteisön tavaroiden vapaa pääsy DDR:n markkinoille. Nyt esillä olevassa asiassa ei kuitenkaan voida myöntää erityiskohtelua, koska kyseiset voierät oli viety Alankomaista Saksan liittotasavaltaan entisen DDR:n kautta, jolloin niistä oli maksettu vientitukea ilman että siihen olisi ollut oikeutta. Vientituen mahdollinen palauttaminen ei voi johtaa siihen, että voita voitaisiin jälkikäteen pitää tuotteena, josta ei ole maksettu tukea.

20. Saksan liittotasavalta väittää, että toisin kuin komissio esittää, tässä tapauksessa ei ole syntynyt tullivelkaa. Se katsoo, että asetuksen N:o 2144/87 2 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaan tullivelan syntyminen edellyttää paitsi sitä, että kyse on tuotteista, joiden tuonnista on sovellettavien yhteisön säännösten mukaan kannettava tuontimaksu, myös sitä, että kyseiset tavarat on tuotu yhteisön alueelle lainvastaisesti. Sen mukaan esillä olevassa asiassa ei ole ollut "lainvastaista tuontia", koska tavaroiden saapuessa Saksan liittotasavallan alueelle missään voimassa olleessa kansallisessa tai yhteisön säännöksessä ei säädetty Saksan sisäisen rajan ylittävien, kyseessä olevan kaltaisten tuotteiden tullauksesta. Asetus N:o 2252/90, johon kantaja vetoaa, ei todellisuudessa sisällä yhtään sen soveltamisalaan kuuluvia tuotteita koskevaa menettelysäännöstä. Kyseisessä asetuksessa ei myöskään säädetä valvontatoimenpiteistä, joita jäsenvaltioiden olisi pitänyt toteuttaa varmistaakseen maatalousmaksujen perinnän aina, kun yhteisöstä vientituella vietyjä tuotteita tuodaan tämän jälkeen Saksan liittotasavaltaan. Tosiseikkojen tapahtuma-aikaan ei ollut vastaajan mukaan yhtään säännöstä, jota taloudellinen toimija olisi voinut rikkoa tuotteita maahantuodessaan. Juuri tästä syystä on täysin loogista, ettei Saksan viranomaisilla ollut velvollisuutta taata maatalousmaksujen suorittamista.

21. Vastaaja huomauttaa vielä, että sikäli kuin kyseisiä tuotteita Saksan liittotasavallan alueelle tuotaessa ei ole noudatettu tullimuodollisuuksia, sama johtopäätös olisi tehtävä asetuksen N:o 1795/90 osalta, johon asetuksen N:o 2252/90 2 artiklassa viitataan. Ensiksi mainitun asetuksen 2 artiklan 1 kohdassa säädetään, että yhteisön passitusmenettelyä sovelletaan yhteisön ja DDR:n väliseen tavaraliikenteeseen, ja tätä samaa menettelyä sovelletaan maataloustuotteisiin asetuksen N:o 2252/90 nojalla. Toisin kuin komissio väittää, kummankaan asetuksen säännöksiä ei kuitenkaan voida soveltaa Saksan

liittotasavallan ja DDR:n väliseen kauppaan, vaan ainoastaan DDR:n ja yhteisön muiden jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Tämä johtuu Saksan hallituksen mukaan siitä, että asetuksen N:o 1795/90 2 artiklan 3 kohdassa, johon myös asetuksen N:o 2252/90 2 artiklassa viitataan maataloustuotteiden osalta, täsmennetään, että "tässä artiklassa Saksan liittotasavallan ja Saksan demokraattisen tasavallan välisen tavaraliikenteen katsotaan tapahtuvan yhden ainoan jäsenvaltion alueella".

Vastaaja toteaa lisäksi, että koska kahden Saksan välille on muodostunut "tosiasiallinen talousliitto" Staatsvertragin tultua 1.7.1990 voimaan, mitään säännöstä tavaroiden rajan ylittämisestä ei ole voitu rikkoa. Tavaroiden alkuperästä riippumatta DDR:n alueella vapaassa vaihdannassa oleviin voieriin, jotka oli tuotu Saksan liittotasavaltaan elokuussa 1990, ei voitu soveltaa mitään tullaus- tai tullivalvontatoimenpidettä.

22. Komissio katsoo tämän jälkeen, että tullimuodollisuuksien poistaminen kahden Saksan rajalla sellaisten tavaroiden osalta, joista olisi pitänyt kyseisten säännösten perusteella kantaa tuontimaksu, merkitsee yhteisön oikeuden rikkomista. Saksan liittotasavallan ja DDR:n raja oli Saksan yhdistymispäivään 3.10.1990 saakka yhteisön ulkoraja, eikä tätä seikkaa voida muuttaa yksipuolisesti Staatsvertragilla perustetulla kahden Saksan välisellä raha-, talous- ja sosiaalipoliittisella liitolla. Asetuksen N:o 2252/90 perusteella toisenlainen ratkaisu oli mahdollinen ainoastaan sellaisten tavaroiden osalta, joista ei ollut kannettava tuontimaksua sen vuoksi, että ne kuuluivat johonkin 1 artiklan 2 kohdassa säädettyyn ryhmään. Saksan liittotasavalta on näin ollen ennenaikaisesti poistanut valvonnan rajaltaan.

Komission mukaan asetuksen N:o 2252/90 nimenomaisena tarkoituksena oli estää tuotteiden tuonti Saksan liittotasavaltaan, joka on osa yhteisön aluetta, DDR:n kautta kantamatta tuontimaksua. Komissio viittaa tältä osin kyseisen asetuksen viidenteen perustelukappaleeseen, joka on esitetty edellä. Kantajan mielestä on selvää, että tullivalvontatoimenpiteiden voimassa pitäminen oli välttämätöntä, jotta voitiin valvoa DDR:stä peräisin olevien tuotteiden tuontimaksujen kantamisen suspendoimiselle asetuksessa asetettujen edellytysten noudattamista. Tavaroista, jotka eivät kuuluneet mihinkään kolmesta ryhmästä, olisi komission mukaan pitänyt kantaa yleisen säännöstön mukaiset maksut, jolloin tullivalvontatoimenpiteet olisivat säilyttäneet luonteensa. Kaikkien rajatarkastusten poistaminen ennenaikaisesti

johti sitä vastoin siihen, että yhteismarkkinoiden ulkoista suojelua heikennettiin, mistä kyseisten tavaroiden osalta maksuvelvolliset pyrkivät tietoisesti hyötymään, kuten Düsseldorfin tullilaitoksen vuonna 1992 suorittamat tutkimukset osoittavat. Komissio katsoo näin ollen, että Saksan liittotasavalta on poistaessaan ennenaikaisesti tullitarkastukset kahden Saksan välisessä voierien kaupassa rikkonut yhteisön oikeutta siten, että tuontimaksuja ei ole kannettu, ja aiheuttanut siten yhteisölle taloudellista vahinkoa.

23. Saksan liittotasavalta katsoo, että yhteisön ja DDR:n välisen tulli- ja maatalousliiton tarkoituksena oli juuri luopua kahden Saksan välisen rajan ylittävien tavaroiden tullivalvonnasta. Sen lisäksi, että tosiasiallisen liiton perustamisesta 1.7.1990 (ja 1.8.1990 maataloustuotteiden osalta) oli määrätty kahden Saksan välisessä sopimuksessa, myös komissio oli nimenomaisesti edellyttänyt sitä Saksan tulliviranomaisten ja komission virkamiesten välisissä kokouksissa. Vastaaja huomauttaa lisäksi, että ainoastaan yksityisillä on tullaukseen liittyviä velvollisuuksia, ei valtioilla. Näin ollen valtion ei voida katsoa olevan vastuussa tullivelasta sen vuoksi, että se on poistanut kahden Saksan väliset tullimuodollisuudet. Yhteisön oikeuden mukaisten velvoitteiden vastainen menettely, johon komissio katsoo Saksan liittotasavallan syyllistyneen, on siten aivan eri luokan kysymys kuin tullivelat ja liittyy yhteisön sekä jäsenvaltion tai DDR:n välisiin oikeussuhteisiin.

Jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättäminen

24. Arvioitaessa komission kanneperusteiden hyväksyttävyyttä on aluksi huomattava, että tosiseikkoja, joihin sen väitteet perustuvat, ei ole riitautettu. Elokuussa 1990 Saksan liittotasavallan alueelle tuotiin voieriä, joista ei ollut kannettu minkäänlaisia maataloustuotteiden hintajärjestelmästä annettujen yhteisön säännösten mukaisia maksuja. Nämä tavarat tuotiin DDR:n alueelta, jonne ne olivat tulleet Alankomaista. Viimeksi mainitussa jäsenvaltiossa niistä oli maksettu vientitukea. Asianosaisten välinen riita tässä oikeudenkäynnissä koskee sitä, onko se, ettei Saksan liittotasavalta ole kantanut maatalousmaksuja DDR:n tuotteiden tullessa sen alueelle, yhteensopivaa perustamissopimuksen mukaisten velvollisuuksien ja kolmansien maiden kanssa käytävää maataloustuotteiden kauppaa koskevien yhteisön asetusten kanssa. Tähän on lisättävä — sillä mielestäni kyse on kanneperusteesta, joka tavalla tai toisella sulautuu ensimmäiseen kanneperusteeseen — tullivalvontaa koskevien yhteisön säännösten ja siten asetuksen N:o 4151/88 rikkominen, kun tullimuodollisuudet on poistettu ennenaikaisesti. Komission mukaan kyseisten muodollisuuksien poistamisella on helpotettu voierien tuonnista

yhteisön alueelle suoritettavien maksujen perimättä jättämistä.

25. Vaikka on myönnettävä, että asiaa koskevat yhteisön säännökset eivät ole kovinkaan selkeitä, komission esittämät kanneperusteet vaikuttavat ensi arviolta perustelluilta. Asiaa koskevissa yhteisön säännöksissä edellytettiin tullivalvonnan voimassa pitämistä Saksan sisäisellä rajalla, kun kyseiset voierät tuotiin Saksan liittotasavallan alueelle. Ennen aikaisemman DDR:n muodostaneiden viiden osavaltion tosiasiallista liittymistä Saksan liittotasavaltaan — mikä tapahtui liittosopimuksen voimaantulolla lokakuussa 1990 [12] — DDR:ää oli oikeudellisesti pidettävä yhteisöön nähden kolmantena maana, mikä edellytti tullivalvontaa tavaroiden ylittäessä rajan ja siten yhteisön maatalousmaksuja koskevan lainsäädännön soveltamista. Mahdolliset poikkeukset yleiseen järjestelmään eivät voi perustua edellä mainittuun Staatsvertragiin, jolla perustettiin kahden Saksan välinen raha-, talous- ja sosiaalipoliittinen liitto 1.7.1990 alkaen. Muodollisesti kyseessä on jäsenvaltion ja kolmannen valtion välinen sopimus, joka ei voi sitoa yhteisöä, koska se ei ole sopimuspuolena. Näin ollen kyseisen sopimuksen voimaantulo ei voi sellaisenaan muuttaa yhteisön oikeuden säännöksiä tai luoda uusia velvollisuuksia yhteisölle. DDR:n ja yhteisön välisistä suhteista on aina säädetty sovellettavissa yhteisön oikeuden säännöksissä, nyt esillä olevassa asiassa kolmansien maiden maataloustuotteiden tuontia koskevissa yleisissä säännöksissä.

26. On totta, että Staatsvertragin [13] perusteella ja tarkoituksena laajentaa yhteisön oikeuden soveltamisalaa entisen DDR:n viiteen osavaltioon yhteisö otti käyttöön siirtymäjärjestelyn, jossa poikettiin osittain DDR:stä tuotavien tuotteiden osalta kolmansista maista tuotavien tuotteiden tullikohtelua koskevasta yleisestä järjestelmästä. Asetuksen N:o 2060/90 2 artiklan 1 kohdan perusteella suspendoitiin tietyin edellytyksin perustamissopimuksen liitteessä II tarkoitettujen maataloustuotteiden tuontimaksujen kantamista sekä jätettiin soveltamatta maataloustuotteiden yhteiseen markkinajärjestelyyn perustuvia muita maksuja ja määrällisiä rajoituksia tai vaikutukseltaan vastaavia toimenpiteitä. Todettuaan neuvoston asettamien edellytysten täyttyneen komissio rajoitti asetuksella N:o 2252/90 tätä suspensiota 1 artiklan 2 kohdassa lueteltuihin tuotteisiin ja varsinkin tuotteisiin, jotka oli "tuotettu kokonaan Saksan demokraattisessa tasavallassa", "tuotu Saksan demokraattiseen tasavaltaan ja saatettu siellä vapaaseen vaihdantaan, jolloin niistä on peritty yhteisön hintatasoa vastaava tuontimaksu"

12 — Toisin sanoen vasta kyseisestä ajankohdasta lähtien yhteisön oikeutta sovelletaan automaattisesti uusilla alueilla perustamissopimusten alueellista soveltamisalaa koskevien määräysten mukaisesti (EY:n perustamissopimuksen 227 artikla (josta on muutettuna tullut EY 299 artikla); EHTY:n perustamissopimuksen 79 artikla; Euratomin perustamissopimuksen 198 artikla).

13 — Sopimusta on lainattu asetuksen N:o 1794/90 ensimmäisessä perustelukappaleessa ja asetuksen N:o 2060/90 kolmannessa perustelukappaleessa.

ja tuotteisiin, jotka oli "tuotu yhteisöstä ja saatettu vapaaseen vaihdantaan Saksan demokraattisessa tasavallassa ilman, että niistä olisi maksettu yhteisön vientitukea".

Nyt esillä olevassa asiassa voierien tuonti ei kuulu yhteenkään luetelluista tapauksista. Vaikka ne on tuotu yhteisöstä (Alankomaista) ja saatettu vapaaseen vaihdantaan DDR:ssä, näistä tuotteista oli maksettu Alankomaissa vientitukea. Näin ollen on selvää, että ne eivät olleet tavaroita, joiden osalta maksujen kantaminen olisi voitu suspendoida asetuksen N:o 2252/90 1 artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

27. Vastaaja väittää kuitenkin, että edellä mainitut säännöt eivät sovellu kaikkia kohtaan, vaan ne koskevat yksinomaan DDR:n ja yhteisön muiden jäsenvaltioiden kuin Saksan liittotasavallan välisiä suhteita. Toisin sanoen vastaaja väittää, että silloin, kun tavarat ylittivät Saksan sisäisen rajan, voimassa olleessa yhteisön lainsäädännössä ei edellytetty minkäänlaisia DDR:stä Saksan liittotasavaltaan tuotavien tavaroiden tullimuodollisuuksia. Sen mukaan tämä kanta perustuu asetuksen N:o 2252/90 2 artiklaan, jossa säädetään, että "asetuksen (ETY) N:o 1795/90 2—5 artiklan säännöksiä sovelletaan asetuksen (ETY) N:o 2060/90 1 artiklassa tarkoitettujen tuotteiden ja tavaroiden liikenteeseen yhteisön ja Saksan demokraattisen tasavallan välillä". [14] Kyseisessä säännöksessä viitataan asetuksen N:o 1795/90 2 artiklaan ja erityisesti sen 3 kohtaan, jossa säädetään, että Saksan liittotasavallan ja DDR:n välisen tavaraliikenteen katsotaan tapahtuvan yhden ainoan jäsenvaltion alueella.

28. En pidä vastaajan esittämää tulkintaa sovellettavasta yhteisön lainsäädännöstä oikeana. On päinvastoin kohtuullista katsoa, että asetuksen N:o 2252/90 2 artiklan viittaus asetuksen N:o 1795/90 2 artiklaan ei todellisuudessa koske muita kuin kyseisen asetuksen 1 artiklassa lueteltuja tavaroita, toisin sanoen tavaroita, joiden tuonnista Saksan sisäisen rajan yli ei peritty maksua. Kahden Saksan välisen maataloustuotteiden ja kalataloustuotteiden kaupan siirtymäjärjestely oli siis ankarampi ja rajoittavampi kuin asetuksen N:o 1795/90 nojalla muihin tuotteisiin sovellettava järjestely. Kuten asetuksen N:o 2252/90 johdanto-osassa todetaan, tuontimaksujen suspension rajoittaminen, joka ei sisälly DDR:n ja yhteisön välistä siirtymäajanjakson tavaraliikennettä koskevaan yleiseen sääntelyyn, on perusteltua sillä, että on tarpeen estää se, ettei "yhteisöön tuoda yhteisön hintatasoa vastaamattomia tuotteita kantamatta niistä tuontimaksuja". Kyse on tarkkaan ottaen juuri siitä tilanteesta, josta on kyse esillä olevassa asiassa, koska yhteisöstä peräisin

14 — Muistutettakoon, että kyse on EY:n perustamissopimuksen liitteessä II tarkoitetuista maataloustuotteista sekä maataloustuotteita jalostamalla saatavista tuotteista.

olevat tuotteet on tuotu uudelleen yhteismarkkinoille siten, että niistä on joko maksettu vientitukea kolmannen maan markkinoille vientiä varten tai jätetty kantamatta maatalousmaksuja, kun ne on tuotu Saksan liittotasavallan alueelle.

Mikä tahansa muu päättely merkitsisi sitä, että komission asetuksen sanamuodosta johdettaisiin kaksi erilaista DDR:stä tuotuihin maataloustuotteisiin sovellettavaa järjestelmää. Ensimmäinen järjestelmä, joka koskisi DDR:n ja yhteisön muiden jäsenvaltioiden kuin Saksan liittotasavallan välistä kauppaa, merkitsisi maatalousmaksujen kantamisen suspendoimista ja siten yhteisön sisäisen passituksen soveltamista tietyissä 1 artiklan 2 kohdassa luetelluissa tilanteissa sekä toisaalta maatalousmaksujen kantamista muissa kuin kyseisissä tilanteissa. Yksinomaan yhteisön yhden jäsenvaltion (Saksan liittotasavalta) ja DDR:n väliseen kauppaan sovellettavasta toisesta järjestelmästä seuraisi, että kaikkien tavaroiden, myös maataloustuotteiden, kaupan olisi pitänyt katsoa tapahtuvan yhden jäsenvaltion alueella. Katson kuitenkin, että tämänkaltaisen jaottelun olisi pitänyt ilmetä selvästi maataloustuotteiden kohtelua koskevan asetuksen sanamuodosta, jossa viitataan päinvastoin nimenomaisesti yhteisön (kokonaisuudessaan) ja itsenäisenä kansainvälisen oikeuden oikeussubjektina käsitettävän DDR:n väliseen tavaraliikenteeseen. Tätä ei kuitenkaan voi johtaa yleisestä viittauksesta aikaisempaan asetukseen. Lisäksi tällaisen tulkinnan hyväksyminen saattaisi lopulta johtaa siihen, ettei asetuksen N:o 2252/90 1 artiklan 2 kohtaan sisältyvällä oikeussäännöllä olisi merkitystä, koska kaikkien DDR:stä Saksan liittotasavaltaan tuotavien tuotteiden osalta olisi paitsi poistettu kaikki maatalousmaksut Saksan sisäisen rajan ylittyessä, myös mahdollisuus tämän jälkeen soveltaa — niiden päästyä yhteisön alueelle — EY:n perustamissopimuksen 9 artiklassa ja sitä seuraavissa artikloissa (joista on muutettuina tullut EY 23 artikla ja sitä seuraavat artiklat) tarkoitettua tavaroiden vapaata liikkuvuutta koskevaa järjestelmää.

29. Näin ollen katson, että asetuksen N:o 1795/90 2 artiklaan tehty viittaus on ymmärrettävä siten, että asetuksen N:o 2252/90 1 artiklan 2 kohdan sääntö sisällytetään siihen sellaisenaan. Yhteisön passitusjärjestelmä yhteisön ja DDR:n välisessä kaupassa sekä toisaalta kahden Saksan alueen oikeudellinen rinnastaminen yhden jäsenvaltion alueeseen (jolloin tässä kaupassa ei sovelleta sisäistä passitusta) voivat väistämättä koskea vain tuotteita, joiden osalta tuontimaksujen kantamista DDR:stä tulevasta tuonnista on suspendoitu, eli tuotteita, jotka on joko tuotettu kokonaan DDR:ssä tai tuotu DDR:ään ja saatettu siellä vapaaseen vaihdantaan, jolloin niistä on peritty yhteisön hintatasoa vastaava tuontimaksu, tai jotka on tuotu yhteisöstä ja saatettu vapaaseen vaihdantaan DDR:ssä ilman, että niistä olisi maksettu vientitukea. Tuotteista, jotka eivät vastaa kolmea mainittua kategoriaa, olisi pitänyt kantaa maatalousmaksu tuotaessa

ne DDR:stä yhteisöön (kokonaisuudessaan arvioituna).

30. Vastaajan väitteellä, jonka mukaan asetuksessa N:o 2252/90 ei säädetä lainkaan sen soveltamisalaan kuuluvien tavaroiden tullausmenettelystä, ei ole merkitystä. Tämä väite voidaan sivuuttaa toteamalla, että kun kyseisessä asetuksessa sallitaan maksujen suspendoiminen tietyin edellytyksin DDR:n ja Saksan liittotasavallan välisessä maataloustuotteiden kaupassa, siinä ainoastaan poiketaan kolmansista maista tuotavien maataloustuotteiden tullausta koskevasta yleisestä sääntelystä. On selvää, että yleiset säännökset ovat edelleen voimassa poikkeussäännöksen soveltamisalan ulkopuolella.

31. Lisäksi on todettava, että toisessa jäsenvaltiossa (tässä tapauksessa Alankomaissa) perusteettomasti maksetun vientituen mahdollinen palauttaminen ei muuta sitä, että Saksan liittotasavalta on rikkonut yhteisön oikeuden säännöksiä kolmansista maista tuotavien tavaroiden tullimuodollisuuksista. Vastaaja vetoaa erityisesti alankomaalaisen tuomioistuimen päätökseen, jossa vahvistettiin alankomaalaisen viranomaisen oikeus vaatia vientiajankohtana virheellisesti maksettujen vientitukien palauttamista.

Tätä väitettä vastaan on todettava seuraavaa: Vaikka onkin totta, että asetuksen N:o 2252/90 mukaisessa järjestelmässä maksujen kantamisen suspendoiminen edellyttää, että samoista tavaroista ei ole maksettu aikaisemmin vientitukea, virheellisesti maksettujen vientitukien mahdollinen palauttaminen vuosien kuluttua ei tee jälkikäteen jäsenvaltion menettelystä lainmukaista. Yhteisön oikeuden rikkominen, johon Saksan liittotasavallan katsotaan syyllistyneen, tapahtui tarkkana ajankohtana eli silloin, kun kyseiset tuotteet tuotiin Saksan liittotasavallan alueelle ilman, että kyseinen jäsenvaltio huolehti tullimaksujen suorittamisesta, vaikka tuotteet eivät kuuluneet mihinkään asetuksessa N:o 2252/90 mainituista kategorioista. Tavaran vientiajankohtana perusteettomasti maksettujen summien palauttaminen ei poista sitä, että Saksan liittotasavalta rikkoi kyseisenä ajankohtana yhteisön oikeutta.

Tältä osin on vielä todettava vastauksena Saksan liittotasavallan väitteeseen, jonka mukaan yhteisölle ei ole enää aiheutunut taloudellista vahinkoa, kun Alankomaissa perusteettomasti maksettu vientituki on palautettu, että perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisessa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä yhteisöjen tuomioistuimen toteamus yhteisön oikeuden mukaisten velvoitteiden rikkomisesta jättää jäsenvaltiolle mahdollisuuden päättää tuomion täytäntöönpanemiseksi konkreettisesti toteutettavista toimenpiteistä. Nyt esillä olevassa asiassa se, että Saksan liittotasavalta on rikkonut yhteisön oikeutta, on varmasti aiheuttanut yhteisölle taloudellista vahinkoa. Kyseisen jäsenvaltion on kuitenkin arvioitava, merkitseekö yhteisöjen tuomioistuimen tuomion asianmukai-

nen täytäntöönpano velvollisuutta maksaa komissiolle niiden maatalousmaksujen määrä, joita ei peritty, kun kyseiset voierät tuotiin kolmannesta maasta. [15] Jäsenvaltion arviointi yhteisöjen tuomioistuimen tuomion täytäntöönpanon edellyttämistä toimenpiteistä voi puolestaan tulla komission tarkasteltavaksi, ja siitä voidaan tarvittaessa aloittaa uusi EY:n perustamissopimuksen 171 artiklan (josta on tullut EY 228 artikla) mukainen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskeva menettely. Näin ollen tämän tuomioistuimen asiana ei ole mielestäni päättää niistä konkreettisista toimenpiteistä, joiden on seurattava Saksan liittotasavallan laiminlyönnin toteavasta tuomiosta.

32. Katson seuraavaksi, että myös toinen komission esittämistä kanneperusteista on perusteltu. Komissio väittää Saksan liittotasavallan poistaneen ennenaikaisesti tullimuodollisuudet tavaroista, joista on asetuksen N:o 2252/90 nojalla kannettava maksu. Saksan hallitus vastaa, että näistä tullimuodollisuuksista luopuminen johtui kahden Saksan välillä Staatsvertragin voimaantulon jälkeen 1.7.1990 perustetusta tulli- ja maatalousliitosta. Tältä osin riittää, kun todetaan, että jäsenvaltion yksipuolisella menettelyllä kansainvälisissä suhteissa (tässä tapauksessa sopimuksen tekeminen kolmannen maan — jollaisena DDR:ää oli pidettävä 3.10.1990 asti — kanssa) ei voida perustella yhteisön oikeuden mukaisen velvoitteen laiminlyöntiä. Koska Saksan liittotasavallan ja DDR:n välinen maataloustuotteiden kauppa kuului myös asetuksella N:o 2252/90 toteutettujen erityisten toimenpiteiden soveltamisalaan, katson, että kyseisen asetuksen säännösten asianmukainen soveltaminen — ja erityisesti sen tarkistaminen, että tavarat vastasivat tullien suspendoimiseen oikeuttavaa 1 artiklan 2 kohdassa mainittua kolmea kategoriaa — edellytti ilmiselvästi asianomaisissa asetuksissa säädettyjen yhteisön ulkoista suojelua koskevien järjestelyjen voimassa pitämistä. Toisin sanoen Saksan liittotasavallan olisi pitänyt huolehtia asianmukaisella tullivalvonnalla siitä, ettei yhtäkään tavaraa, joka ei kuulu asetuksen N:o 2252/90 soveltamisalaan, tuoda yhteisön alueelle maksamatta siitä maatalousmaksuja edes Saksan sisäisessä kaupassa.

Myöskään vastaajan väitteillä, joiden mukaan komissio olisi asenteellaan saanut Saksan viranomaiset pitämään erityisesti Saksan sisäisen rajan ylittävien tavaroiden tullimuodollisuuksien purkamista koskevaa menettelyään lainmukaisena, ei ole merkitystä. Vaikka oletettaisiin, että vastaajan mainitsemissa kokouksissa tietyt komission virkamiehet olisivat ottaneet kantaa Saksan viranomaisten menettelyn lainmukaisuuteen — mutta kyse on seikoista, joita ei ole näytetty riittävän perustellusti toteen ja

15 — Komissio on perustellusti jättänyt vaatimatta, että yhteisöjen tuomioistuin velvoittaisi Saksan liittotasavallan maksamaan perimättä jääneet summat, ja vaatinut ainoastaan sen toteamista, että tämä on laiminlyönyt yhteisön oikeuden mukaisia velvoitteitaan. Katson siten, että oikeudenkäynti ei koske sitä, onko esitettyjen asetusten mukaisessa järjestelmässä asetettu jäsenvaltiolle velvollisuus määrätä itse niiden summien maksamisesta komissiolle, jotka yksityisen olisi pitänyt maksaa kyseisten tuotteiden maahantuonnin yhteydessä.

jotka kantaja on joka tapauksessa kiistänyt — on huomattava, kuten yhteisöjen tuomioistuin on vakiintuneesti todennut: " — — komissiolla ei ole toimivaltaa antaa takeita siitä, että tietty toiminta on perustamissopimuksen mukaista, paitsi jos tällainen toimivalta on komissiolle nimenomaisesti annettu — — . Missään tapauksessa komissiolla ei ole toimivaltaa hyväksyä perustamissopimuksen vastaista toimintaa." [16] Tämä soveltuu sekä yksityisten että jäsenvaltioiden toimintaan.

33. Johtopäätöksenä katson, että kaikissa jäsenvaltioissa, siis myös Saksan liittotasavallassa, olisi pitänyt soveltaa asetuksia, joissa säänneltiin maataloustuotteiden kauppaa DDR:n kanssa ajanjaksolla, joka edelsi välittömästi DDR:n yhdistymistä Saksan liittotasavaltaan. On selvää, ettei asetusten yhdessäkään artiklassa vapauteta Saksan liittotasavaltaa niiden soveltamisesta. Sillä, että Saksan sisäisellä rajalla ei ollut enää tullimuodollisuuksia tosiseikkojen tapahtuma-aikaan, kuten Saksan liittotasavalta väittää, ei ole mitään merkitystä. Päinvastoin kyse on juuri yhteisön oikeuden vastaisesta menettelystä, jonka perusteella kyseisistä tavaroista on jätetty kantamatta maksuja. On myös selvää, että Staatsvertragin voimaantulolla kahden Saksan välillä ei voitu vapauttaa Saksan liittotasavaltaa yhteisön tasolla sovituista velvoitteista. Saksan sisäinen raja oli 3.10.1990 tapahtuneeseen poliittiseen yhdistymiseen saakka yhteisön ulkoraja, vaikka siitä olikin annettu erityissäännöksiä. Saksan liittotasavallan olisi asetuksen N:o 2252/90 mukaan pitänyt tarkistaa, että sen alueelle DDR:n kautta tuodut tuotteet täyttivät maksujen suspendoimisen edellytykset. Alankomaalaisesta voista olisi pitänyt periä maksu, koska kyseessä oli yhteisöstä tuotu ja DDR:ssä vapaaseen vaihdantaan vientituen maksamisen jälkeen saatettu tuote. Se, että vientituki palautettiin alkuperäiseen maahan, on merkityksetöntä Saksan liittotasavallan laiminlyöntiä todettaessa. Saksan liittotasavalta jätti noudattamatta velvoitteitaan ajankohtana, jona tuotteet ylittivät Saksan sisäisen rajan.

Yhdyn näin ollen komission kantaan, jonka mukaan kaikkien tullitarkastusten poistaminen Saksan sisäisellä rajalla ei ollut hyväksyttävää. Saksan liittotasavalta rikkoi yhteisön oikeutta poistaessaan ennenaikaisesti tarkastukset vielä yhteisön ulkorajan muodostavalla rajalla, ja näin on katsottava myös asetuksen N:o 1795/90 1—3 artiklan perusteella, joihin asetuksen N:o 2252/90 2 artiklassa viitataan. Saksan liittotasavaltaa ja DDR:ää pidetään yhtenä jäsenvaltiona ainoastaan yhteisön passitusmenettelyssä ja yksinomaan tuotaessa tavaroita, joista ei ole kannettava maksua asetuksen N:o 2252/90 1 artiklan 2 kohdan mukaisesti.

16 — Asia C-415/93, Bosman, tuomio 15.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4921, 136 kohta) ja asia C-340/96, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 22.4.1999 (Kok. 1999, s. I-2023, 31 kohta).

Ratkaisuehdotus

34. Kaikilla edellä esitetyillä perusteilla komission nostama kanne on hyväksyttävä. Ehdotan näin ollen, että yhteisöjen tuomioistuin

— toteaa, että Saksan liittotasavalta ei ole noudattanut EY:n perustamissopimuksen mukaisia velvoitteitaan,

a) koska se on vastoin siirtymäjärjestelyistä Saksan demokraattisen tasavallan kanssa käytävän maatalous- ja kalastusalan kaupan osalta annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2060/90 soveltamisesta 31 päivänä heinäkuuta 1990 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 2252/90 2 artiklaa sallinut sen, että sen alueelle tuotiin Saksan demokraattisesta tasavallasta tavaroita, joista oli toisessa jäsenvaltiossa maksettu vientitukea, ilman että niistä perittiin yhteisön hintatasoa vastaava tuontimaksu, ja

b) koska se on poistanut kaikki Saksan sisäisen kaupan tullimuodollisuudet eikä ole ryhtynyt asetuksen N:o 2252/90 noudattamisen edellyttämiin toimenpiteisiin

— velvoittaa Saksan liittotasavallan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.